

одужання особистісні особливості хворого – і відповіднеспілкування з ним, – накладає певні обов'язки на увесь (у тому числі – і на середній) медичний персонал, що приймає участь у лікуванні.

На нашу думку, робота середнього медичного персоналу зараз вже не може зводитися до виконання механічних маніпуляцій, слід звільнити діяльність середнього медичного персоналу від цього автоматизму, що знеособлює. Якщо медичний персонал своїй професійній діяльності буде застосовувати психологію спілкування з хворими (особливо – в екстремальних ситуаціях невідкладної допомоги), її рівень цілому значно підвищиться, а також підтвердиться твердження Гіппократа, який зазначав, що «треба лікувати не хворобу, а хворого».

ЛІТЕРАТУРА

1. Харди И. *Врач, сестра, больной. Психология работы с больными* / И. Харди. – 4-е изд., стер. – Budapest : Akademiai Kiado, 1981. – 286 с.
2. Balint, M.: *The Doctor, his Patient and the Illness*. Pitman, London 1957, 355.
3. Bleuler, *Entwicklungsstadien in der psychiatrischen Praxis und Forschung* in *Ungster Zeit. Schweiz. med. Wschr.* 91 (1961) 51, 1549-1555.
4. Bleuler, M.: *Bleiben wir am Kranken* I *Schweiz. Med. Wschr.* 700 (1970) 3, 89-96.

УДК. 159.923:378

ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ В УМОВАХ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

*Бурак О.Б., викладач кафедри практичної психології та педагогіки
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності
Коваль І.С., старший психолог сектору психологічного забезпечення
Львівського державного університету безпеки життєдіяльності*

В умовах переходу України до ринкових відносин, впровадження новітніх технологій науковці дедалі більшого значення приділяють проблемі підготовки спеціалістів в різних галузях освіти і науки.

Досягненню успіхів у здійсненні соціальних реформ сприяє пізнання закономірностей функціонування, фундаментальна підготовка спеціалістів, а особливо рятувальників. На особливу увагу заслуговує саме фахова освіта, яка спрямована на забезпечення професійної самореалізації особистості, підвищенню соціальної значущості та престижу знань. [2,4].

Сьогодення характеризується тим, що одночасно з розвитком вимог, які диктує перед нами суспільство, відбувається процес

народження фахівця сучасного типу, в якому набувають особливого значення взаємовідносини як між перемінним складом так і між викладачами, що передбачає невинне і послідовне впровадження технологічних, управлінських рішень, які спрямовані на підвищення ефективності використання сучасних методів і принципів педагогічної діяльності в навчально-виховному процесі ЛДУ БЖД ДСНС [1].

Одним із концептуальних підходів до підвищення ефективності навчально-виховної роботи з майбутніми рятувальниками являється досконала реалізація навчально-виховного процесу, принципів та ідей педагогіки співробітництва, спільну працю педагога, студента, курсанта. [1].

На нашу думку, загально-методичні рівні навчального процесу (нові навчально-методичні матеріали, нові методи тестування, використання сучасних інформаційних і комунікаційних технологій, діалогічний метод освіти, який перетворює інформацію у знання і розуміння), повинні займати передове місце у педагогічній інновації практики підготовки спеціалістів служби ДСНС.

Підготовка майбутніх конкурентоспроможних фахівців, які вмють мислити стратегічно в осередку надзвичайної ситуації і поза її межами, здатних ефективно забезпечувати безпеку життєдіяльності, потребує нестандартних, інноваційних освітньо-педагогічних методик, методів, практики і засобів навчання, в обмежених часових рамках.

Основними елементами та складовими механізму оцінки професійності державного службовця є такі: соціально обумовлені риси (цілеспрямованість, морально-етичні якості, ставлення до навчання, мотивації праці); ознаки кваліфікації (знання, навички, вміння та звички, отримані курсантом та студентом у процесі навчання та службової діяльності); психологічні особливості працівника (пам'ять, воля, почуття, відчуття тощо); сукупність органічних рис (тип нервової системи, темперамент, характер, емоційно-вольова сфера, здібності) [3].

У процесі оцінки слід враховувати соціально-психологічні особливості кожного майбутнього рятувальника, пов'язані з його вродженими властивостями як особистості та набутими впродовж навчання внаслідок взаємодії з іншими членами взводу, групи. Кожна із зазначених структур своєрідно впливає на поведінку людини та на її професійну діяльність.

Фахові та ділові якості державних службовців можуть визначатися з урахуванням таких критеріїв: особистісний (активність, комунікація, мотивація, вміння приймати правильні рішення); інтелектуальний (компетентність, аналітична складова мислення); діловий, пов'язаний з особливостями нервової системи (працездатність, стійкість до стресів) [3].

Визначення цих якостей, у кожному випадку, залежить від специфіки напрямків навчальної діяльності, ситуацій, що виникають на практиці та службовій діяльності, її змісту, форм і методів набуття відповідних знань і навичок – на основі яких формується професійно-кваліфікаційна особливості майбутнього фахівця системи ДСНС.

Для оцінки ділових і професійних рис курсантів та студентів повинен використовуватись специфічний аналіз професійної компетентності майбутнього фахівця до діяльності в особливих умовах, а саме: політична та моральна легітимність, правова, соціологічна та управлінська компетентність.

Таким чином навчання у ЛДУ БЖД і наявність освіти самі по собі не зроблять людину щасливою, або навпаки. Проте вищий навчальний заклад ДСНС України – це велика школа життя, де можна отримати знання, професію, компетентність, навчитися швидко та самостійно приймати правильні рішення в обмежених часових рамках, що в подальшому і буде визначати особистісну позитивну позицію майбутнього фахівця рятувальника та сприятиме доброму самопочуттю і впевненості в сучасних умовах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Борисова Е. А. *Оценка и аттестация персонала*. / Е. А. Борисова – СПб.: Питер, 2002. – 256 с.
2. *Довідник типових професійно-кваліфікаційних характеристик посад державних службовців*. – К.: Соцінформ, 2002. – 111 с.
3. Лозниця В.С. *Психологія менеджменту*. / В.С. Лозниця – К.: ТОВ «УВПК», 2001. – 227 с.
4. *Проблеми освіти: Наук.метод.зб.* / Кол.авт. – К.:Наук.-метод.центр вищої освіти, 2000. – Вип. 22. – 224 с.
5. *Проблеми освіти: Наук.метод.зб.* / Кол.авт. – К.:Наук.-метод.центр вищої освіти, 2000. – Вип. 29 – 164 с.

УДК. 159.9:355.01

РОБОТА ПСИХОЛОГІВ ТА ОФЦЕРІВ ПО ВІДБОРУ ПРИЗОВНИКІВ ДЛЯ СТРОКОВОЇ СЛУЖБИ У ВНУТРІШНІХ ВІЙСЬКАХ МВС УКРАЇНИ

Ваврисюк Ю.Б., психолог військової частини 4114

Актуальність питання полягає в тому, що Указом Президента України збережений призов на строкову військову службу у внутрішніх військах МВС України.